

DOBROGEA JUNĂ

POLITICĂ, ECONOMICĂ, LITERARĂ — INDEPENDENTĂ, ZILNICĂ

Director: CONST. N. SARRY

DOBROGEA DOBROGENILOR

ABONAMENTE
 Pe un an Lei 120
 — jumătate an 70
REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA
 Str. D. A. Sturza 7.
CONSTANTA
 Anunțurile se plătesc după tarife
 Manuscritele nu se întorc.
Telefon 91/3

Politica în Cadrilater

Amintindu-se de un articol strecurat în ziarul nostru în lipsa subsemnatului din localitate, Dreptatea de la Bazargic, după ce apreciază atitudinea și demoralismul nostru de până acum, ne adresează o întâmpinare anonimă, înepă și grosolană, denotând o educație, care justifică pe deplin atrocitățile de până mai deunăzi ale regimului Sultanilor în Macedonia.

Mi-ar fi fost foarte ușor să vin cu o simplă dezavuare a articolului apărut în „Dobrogea Jună”, prin unele asperități de formă ce cuprindea, dacă, în ultimă analiză, fondul său nu ar fi fost de un adevăr neîntâlnibil.

Vorbind de politica ce se face la Bazargic, acel colaborator ocazional al nostru o circumscrie în clasa formula: „statul sunt eu” — statul fiind intrupat în persoana prefectului local.

Supărât-a așa de rău afirmarea aceasta pe redactorul Dreptății și nu este ea oare exactă întru totul?

Fără a ne referi la considerații și procedee de ordin general, în cece privește modul cum a fost prezentați la noi mai totdeauna și mai în tot locul voiața poporului, — procedee care transformau viața noastră constituțională într-o permanentă ficțiune; fără a mai stăruir în detalii asupra regimului special din Dobrogea, care de la 1878 și până astăzi a ridicat și menținut arbitrarul

administrativ la rangul unui principiu de guvernământ, — să ne oprim la următorul caz concret și tipic, care ne scutește de ori ce altă discuțiune.

Când, la ultimele alegeri generale, d. Pineta de la Dreptatea, candidat și d-sa la Bazargic, a îndrăznit să protesteze asupra modului cum se... despuia scrutinul, la obiecțiunea cuiva: „dar pe d-ta nu te-am scos la fel?”, de ce a pus ochii în pământ, făcându-se astfel părtaș la „crimele” pe care venia să le confirme cu două luni mai târziu însuși prefectul județului?

Și are ascendentul moral, tănuitorul de eri și autorul de mâine, ca să se formalizeze și să se indigneze, atunci când i se amintește că „statul” în Cadrilater se rezumă în reprezentantul guvernului?

Și atunci când o altă persoană calificată, d. Ion Cămărășescu, vine și declară în plin parlament: „Am fost prefect la Silistra, în mijlocul unor minorități etnice. Am văzut până unde unele vexațiuni ale centralului pot împinge exasperarea minorităților” (ședința de la 21 Februarie a Camerei) — a mai vorbit de „politica” din Cadrilater de „voiața cetățenească” de „democrație” și de alte formule tot pe atât de pretențioase, nu înseamnă a căuta să ne înșelăm pe noi înșine cu bună știință?

Să se sfârșească odată cu aceste mișcuni convenționale. CONST. N. SARRY

„It giână brăkmez!”

Respectabilul meu amic și muftiu al județului Constanța, d. Ibrahim Cadâr Muhedin, privind cu seiniștatea omului nevinovat la halta de dușmani ce trăgeau acum câteva luni, ca niște lupi, dintr'nsul, ne spunea nouă, celora cari îl apăram cu toată hotărârea:

— Nu vă frământați așa de mult; „It giână brăkmez”, ceace în traducere românească înseamnă: ospățul de câini nu sfârșeste bine.

Proverbul acesta tălăresc mi-a venit în minte acum opt seri, când am văzut cum s'a... spart „cina cea de taină” a averescanilor din localitate. Convocați la un ospăț, după ce să fie puși de acord asupra împărțirii hoitului ce este astăzi comuna și județul Constanța, dânsii au sfârșit prin a-și scutura cojoacele întocmai ca și câinii îngrămădiți pe un bojoc, într'o piață a Sтамbulului.

Și nici că s'ar fi putut altfel: pripășite din toate mahalalele țării românești, potăile acestora din nenorocire li s'a încredințat paza averilor noastre, hămesite și colțoase, după ce li s'ar mărit îndelung între ele, s'au repezit astăzi, unele la altele, dând spectacolul, care ar fi hazliu sau ridicol, dacă nu s'ar desfășura pe chiar spinarea noastră.

Larg îngăduitorii Turci exportaseră acum câțiva ani pe toți câinii din Capitala lor la Oskia, o insulă izolată din Archipelag, unde i-au lăsat să se sfășie între dânsii. Când vom proceda și noi la fel cu javrele noastre?

Delibay

Starea de asediu din Cadrilater rău înțeleasă

Indată ce s'a aflat de proclamarea stărei de asediu rău sfătuitorii și agitatorii ce mișună prin Cadrilater au început propagația lor criminală.

În satul Vischioi plasa Turucelu, 15 locuitori, în urma instigațiilor și-au luat curățele cu căli și au fugit într-o noapte la Bulgaria părăsindu-și familiile. Desigur că ei n'au plecat de bună voie ci în urma instigațiilor anumitor persoane interesate cari au zvonit că în urma stărei de asediu, se va decreta mobilizarea și li se vor lua toate vi-

tele; altora li s'a spus că vor fi internați în Moldova etc. etc. Ne facem o datorie anunțând pe toți locuitorii din Cadrilater, să nu se alarmeze, căci starea de asediu este decretată pentru pus la adăpost avuții lor de desele atacuri a ceteilor înarmate.

Să-și caute deci cu toții de ocupațiile lor zilnice, să nu dea ascultare agitatorilor, cari vor să turbure apa spre a putea pescui.

Organele administrative trebuie să dea o căl marelă explicație a stărei de asediu, pentru liniștirea tuturor locuitorilor.

Vacanța de Senat din Constanța

Prin fir telegrafic — București 24. — În ședința de astăzi a Senatului, d-l General Coandă a citit o scrisoare a d-lui G. Benderly senator de Constanța, prin care d-sa arată că demisionează din Senat, decis fiind a se retrage din viața politică.

Această demisie a fost primită, după care scaunul de la Constanța a d-lui G. Benderly a fost declarat vacant.

Perderile bolșevicilor la asediul Kronstadtului

Paris. — Din Stockholm se anunță că artileria bolșevică a distrus forturile Kronstadtului.

Cu priiețul asaltului, bolșevicii nu reușit să pătrundă în cetate, dar au suferit pierderi enorme.

S'au refugiat în Finlanda 6 mii de contra-revoluționari, printre cari și comitetul.

Listă de subscripție pentru monumentul dela Arad

Dobrogea Jună	500 lei
Moise Moșu silvicultor	100
Aurel Buta	500
C. Popescu-Topalu	200
Cornelia Ctuță	100

MIȘCAREA PORTULUI

Vase sosite în ziua 24 Martie

„Ionis” sub pavilion Ellen, „Aurora” și Leopoldis sub pavilion Iulian, „Sofia” sub pavilion olandez, „Iugoslavia” sub pavilion suedez, „Moineau” și „Cohri” sub pavilion francez.

Vase plecate

„Christoforos” sub pavilion rus, „Dochot” sub pavilion american și „Groncos” sub pavilion grec.

NUMIRI

D. Toniță Ion a fost numit în funcțiunea de sub-comisar cl. I în poliția orașului Turucalea

D. Inginer inspector Benzi Pin dela C. F. K. a fost înaintat subsecretar la direcția portului Constanța.

Direcția zootehnică din ministerul de domenii a fixat 10 stațiuni de remonță la Constanța.

D-ra Florica Marinescu a fost delegată, cu începere de la 1 Martie să inspecteze și controleze mersul grădinelor de copii din țară și în special din Dobrogea și Cadrilater.

D. Dumitru Antohe Onica a fost numit copist arhivar la judecătoria Tulcea.

D. Bucur I. Ichim a fost numit copist în grefa tribunalului Tulcea.

D. Vasile Helgiu, revizor școlar cl. I al județului Constanța, în urma deciziei ministerului instrucțiunii a fost rechemat la catedra sa dela școala No. 2 băieți din Constanța.

D. Grigore Dragomirescu a fost numit grefier la judecătoria ocolului Constanța.

D. Gheorghe G. Ștefănescu, a fost numit grefier la judecătoria ocolului Mahmudia din jud. Tulcea.

INFORMAȚIUNI

Alăm cu nespusă bucurie că starea sănătății distinsului nostru colaborator, d-nul Colonel Dobrogeanu, s'a îmbunătățit, — d-l dr. Apostolescu asigurându-ne că pacientul e în afară de orice primejdie.

Confratele nostru „Grănicerul” a fost înscricinat cu facerea unor anchete în orașul și județul Tulcea.

Vineri 25 Martie, la ora 9 seara, va avea loc la liceul „Mircea cel Bătrân” din localitate, obișnuita zecețoarea artistică și literară, urmată de cinematograful.

În ziua de Duminică 3 Aprilie c. la biserica catedrală din localitate, va avea loc un concert religios dat de corul catedralei sub conducerea d-lui profesor Al. Baston. Din produsul acestui concert se vor procura obiecte bisericesti.

Din cauza firului telegrafic și telefonic care țără și deranjat, neavând legătură cu București, suntem nevoiți să apărăm astăzi cu un serviciu telegrafic redus.

Frații Luchian & Olănescu din București transportari de mărfuri pe Dunăre și uscat, cu mijloace proprii, au deschis o succursală în orașul Constanța Bulevardul Ferdinand 3 (deasupra cinematografului Grand) angajându-se cu transporturi de mărfuri pe Dunăre și uscat pentru București și toate porturile Dunărene din România, Bulgaria, Iugo-Slavia, Austria, Ungaria și Ceho-Slovacia până la Regensburg (Germania) asigurând onor. clientelii cu transporturi de mărfuri rapide și garantând greutateile mărfurilor expediate.

Deasemenea pentru transport și export de cereale societatea pune la dispoziție la cerere și porturi complete, în orice port dunărean pentru a le transporta în orice port Dunărean din țară sau străinătate, în condițiile cele mai avantajoase.

NOTARIAT VANZARI

Ion Burlacu vinde lui P. Burlacu două case din Constanța pe str. Brâncoveanu pe suma de 5000 lei.

Ana G. Sassu vinde d-nel Maria Sassu 100 hect. pământ în com. Alacop pe preț de 30 mii lei, Idem d-nei Alexandrina Sassu 50 hectare pământ în comuna Chioștiel cu suma de 15000 lei.

Elena Stoianov vinde societății Techirghiol un loc de casă la întindere de 1000 m. p. pe preț de 40.000 lei.

Ilie Burlacu vinde lui Maria D. A. Ioana una casă în Anadolchioi pe preț de 7000 lei.

D. Boleiu vinde lui Alex. Oida și Dobrița Onesa 10 ha. pământ pe preț de 6000 lei.

Hipotecă

Rada I. Tudor hipotecază casei de găl din Constanța 15 ha, pământ din Carascula pețru 8000 lei.

Reprezentanța Societății de asigurări generale „Agricola”, continuă să fie condusă în localitate de către d-l Constantin N. Sarry.

Sinuciderea din gara Constanța

Eri pe la orele 4 p. m. pe când trenul personal București-Constanța intra în gara locală, într'un compartiment de clasa I s'a sinucis trăgându-și un glonte de revolver în tâmpla dreaptă, comerciantul Daniel Ciprut despre care se șvonește în ultimul timp că ar fi dispărut, lăsând mari datorii pe piață.

Corpul sinucașului a trebuit să stea peste o oră în gara locală, neputându-se găsi un medic, care să-i dea primile ajutoare, — toate autoritățile mărginindu-se în a vocifera și a da ordine fără nici un rost, în loc să fi trimis urgent după un medic — mai ales că nefericitul sinucaș măi era încă în viață.

Deasemenea o măsură care nu poate fi calificată decât stupidă, a fost aceea că în loc ca victima să fie transportată de urgență la spital pentru a i se face trepanația, unele autorități s'au opas la aceasta argumentând că sinucașul, deși încă în viață, — nu poate fi ridicat, până când nu sosește la fața locului reprezentantul parchetului.

S'a evidențiat incapacitatea, incuria și indolența autorităților, cari în ocazii de asemenea natură, sânt lipsite de tact și logica.

Barbarie Politicenească

La redacția noastră s'a prezentat eri locuitorul Popescu Ion, de meserie zugrav, domiciliat pe strada Vasile Lupu No. 31 cu capul bandajat și cu un certificat medical prin care se constată că prezintă o plagă coatăză a arcadei sprincenei drepte, lungă de 2 cm. și adâncă până la os. Deasemenea o contuziune a obrazului stâng, cum și o doză sanguină în regiunea parietală dreaptă — cu adăogirea medicului curant că contuziunile se vor vindeca între 10-15 zile.

Aceste lovituri cetățeanul le-a obținut dela sub-comisarul Uzum și agentul da siguranță Cionescu, plății din fondurile secrete ca să omoare lumea în bălăi.

După cum se vede, bestiaie au introdus și la noi sistemul inchiizițiilor din Basarabia — inchiiziții cari încă sânt în cercetarea comisunei parlamentare.

Traficul cu permisele

Arrestarea unui avocat

București 25. — D-l judecător de instrucție Toma Dobrescu de la cabinetul 7 a emis eri mandat de arestare contra avocatului Const Popescu care în schimbul sumei de 250 mii lei a obținut de la ministerul industriei vinderea unor materiale de cale ferată obștei „Tăzăului”.

Parchetul a deschis acțiune publică pentru trafic de influență, prevăzută de art. 145 codul penal.

Deralarea unui tren de persoane

Buc. 24. — Se nauță din Craiova că trenul de persoane 173, București-Sibiu, a deraiat astăzi dimineață, între stațiile Corbu și Plocoava. Patru vagoane s'au răsturnat iar locomotiva a fost deteriorată. Relațiunea oficială prelinde că nu sânt morți nici răniți.

Au fost trimise echipe de salvare la fața locului.

Salariile funcționarilor din Dobrogea

În ultimul consiliu de ministri, în legătură cu bugetul exercițiului viitor, discutându-se și chestiunea sporului de scumpete, lunar, al funcționarilor, s'a hotărât ca ei să fie rețuși la o indemnizație de 150-200 lei, exceptându-se oazele București, Cernăuți, Chișinău, Timișoara și Cluj, și după stăruințele d-lui ministru Petrovici și celor din țară, cărora li se va menține vechiul spor de 400 lei.

E o nouă nedreptate ce se face funcționarilor din Dobrogea, care își va avea consecințele în adevăr — după ce li s'a suprimat numai după două luni sporul special cu care fuseseră muniti ca să se înopoleze în această provincie pustie, astăzi când prețurile s'au urcat vertiginos și în mare proporție cu restul țării — în special cu Iași — li se reduce și acest minim de spor cu care-și mențineau zilele.

Nu sânt măsuri acestea de natură a păstra în stăruie publice oamenii capabili și cu încredere în sine, sau de a asigura acelor cari sânt silii, din diferite motive a rămâne în funcțiune, o existență demnă și neatrănată. Răul este înădărit pentru Dobrogea, unde funcționarul public are un deosebit rol social și național.

CE-SAR

Un record de înălțime al aviației române

București 25 Martie. — D-l pilot aviator plut. Al. Georgescu din grupul 2 bombardament, a stabilit un nou record național de înălțime, atingând cu 2 pasageri 6520 într'o oră și trei minute.

Agitațiile comuniste din Germania

Nanen. — Ziarul independentilor din dreapta „Freiheit”, alacă cu înverșunare pe comuniști cari lucrează sub presiunea străină.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” cere guvernului să ia măsuri pentru imediata înclărare a intrigilor comuniste, întrebându-l o mână de fier Ziarul crede că Entanta ar trebui să învețe din frazele sețoase de sânge ale prescii comuniste că prin deroganizarea forței statului german, cerețiile de dezarmare, vin și în ajutorul roșilor.

Târgul cerealelor

Oborul Constanța

Pe ziua de 24 Martie 1921

15 căruțe orz	200 % kgr
2 ovăz	109
1 Maștar	170
43 porumb	205

LITERARE

la seama l... NARCIȘBEEI

„Ti înalți visarea — moartă, cu-avidă semeție,
 Și resfrângându-o 'n raze spre propriul tău „eu”
 Sfidezi, flintă slabă, lubrea — Dumnezeu!
 Topind flori de ghiță în tristă simfonie.”

Anchetele noastre

la seama! Zeul lumii pe nimenea nu lartă!
 Amar va fi potruil — și de jeratec, plină
 A vieții tale navă, — va deveni ruină
 Când vei cădea învins la a lubrei poartă.

Panus

Starea sanitară a orașului Constanța

— Convorbire cu d-l dr. Mărgărint —

Felul cum se prezintă astăzi orașul nostru din punct de vedere igienic lasă prea mult de dorit. Pe toate străzile mormane de gunoaie și murdării, cadavre de animale intrate în descompunere, cansturile de scurgere în stare de nefuncțiune amenință sănătatea publică mai ales acum la începutul primăverii.

Pentru a obține și părerea unui medic în această privință ne-am adresat d-lui dr. Mărgărint, medicul primar al orașului, pe care găsim d-l în sala de consultații o dispensarului, l-am expus scopul venirii rugându-l să-mi dea oare-cari amănunte asupra situației sanitare a orașului.

— Ca toate că orașul este lipsit de apă potabilă, foarte murdar, iar evacuarea materiilor nu se face după normele cerute de igienă, până azi nu avem nici un fel de epidemii — îmi răspunde d-l medic primar.

— Dar despre epidemiile ce eventual se vor ivi odată cu venirea verii ce măsuri s'îi luat:

— În timpul verii dântue în general cam următoarele epidemii: Gastro-intestinale, diaree, febra tifoidă și eventual holeră. Toate sânt în legătură cu apa potabilă și cu îndepărtarea rămășișelor de menaj și a materiilor. Cam acestea sânt măsurile ce trebuie respectate pentru a ne pune în adăpostul epidemiiilor.

— Se face controlul alimentelor și a băuturilor? Și care e rezultatul chimic?

— Acest control se face în mod regulat și rezultatul analizelor ce s'au făcut până în prezent bătătorilor, a fost satisfăcător.

— Cum stăm cu sifilisul și tuberculoza?

— În ceace privește sifilisul, trebuie să recunoș că avem foarte multe cazuri, dar ceace mai îngrijeste și mai mult este tuberculoza care este în creștere; pentru a pune capăt răspândirii acestor boli, am luat înțelegere cu prefectura poliției ca toate prostituatele clandestine să fie trimise la vizitame dicăli și cele găsite bolnave să fie internate în spital.

— Aveți aparate de desinfecție și personal necesar față de extinderea orașului?

— Mai întâi trebuie să vă spun că nu am local propriu pentru dispensar.

— În luna Octombrie 1920, dispensarul avea un local propriu,

cu camere pentru: examinarea bolnavilor, pentru pansat, pentru tratat sifilisul și blenoragia, pentru așteptarea prostituatelor și examinarea lor, camere pentru servitor, magazii pentru etuve, etc. etc.

Am fost mutat din acel local, pentru a face loc liceului — mie promităndu-mi-se că mi se va pune la dispoziție localul Curții de apel; pentru câteva zile până să mi se pună acest local la dispoziție, mi s'a oferit actual local la un loc cu judecătoria, — local compus din două camere una care servește de cancelarie și unde se fac și vizitele, iar cealaltă cameră servește pe n t r u pansament, se tratează blenoragia, sifilisul, se examinează prostituatele și tot odată în această cameră se examinează și soțiile celor nevoiași ce vin la vizită. Ceace este mai curios este faptul că la un loc cu prostituatele trebuie să primesc copiii suferinți, fete și familii oneste și tot în acest salon vin băuși cu diferite boli venere, cari trebuie pansați în fața tuturor căci nu am alte încăperi. Apoi nu uită că toți acești bolnavi vin în contact cu lumea sănătoasă care are afaceri la judecătoria și apoi cea ce este de necrezut este faptul că acest serviciu nu are nici comoditate unde să se arunce murdăriile. În ceace privește aparatele de desinfecție, există o singură etuvă pe care din lipsă de magazii o sîn în curte la dispoziție copiilor, cari toată ziua aruncă cu pietre în ea fiind expuși și ploilor. Ca încheiere dragul meu îi pot spune următoarele: Din cauza lipsă de local cu camere suficiente, situația serviciului sanitar lasă de dorit, de oare-ce nu ne putem face datoria așa cum trebuie.

Ora era destal de înalțătată, când ochii mi se pironiră pe un avis lipit pe un dulăpior de arhivă pe care sta scris: „Onule nu le supără; nu avem timp de perduț, discuția multă întreprue lucrările”. Am malmămit d-tul medic și am părăsit dispensarul meditant la modul condamnabil ca care este neglijată instituția cea mai de căpetenie, de care atâră sănătatea publică.

Orănicerul

HARACHIRI?

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

